

Rantsoen smakelijker maken is maatwerk

Een minder smakelijke graskuil compenseren is puzzelen. Het totale basisrantsoen bepaalt welke aanvulling het best passend is.

Door Sanne van Raalte

Een aanzienlijk deel van de graskuilen van dit jaar heeft aanvulling op het gebied van smaak nodig om de voeropname op peil te houden. “De geur is een belangrijke indicator voor de smakelijkheid van de graskuil. Ruikt het goed, dan eet het goed”, vindt Bob Fabri, productmanager bij Eurofins Agro. Zowel de ammoniakfractie als het boterzuurpercentage beïnvloedt de geur van de graskuil negatief. “Koeien zijn zoektekauwen, dus graskuilen met een hoger suikergehalte en een hogere VEM eten ze graag”, ervaart Fabri.

De graskuilen van eind april, begin mei zijn over het algemeen smakelijk met ruim 15% suiker, een ammoniakfractie van 8 gram en een boterzuurpercentage van 1,5. De natte voorjaarskuilen van Hemelvaart hebben een hoog boterzuurpercentage van gemiddeld 3,5, maar 4,5% suiker en een ho-

gere ammoniakfractie van 12 gram. Deze graskuilen zijn hierdoor niet erg smakelijk. De oudere voorjaarskuilen van begin juni zitten ertussenin, met een boterzuurpercentage van 2,5, een suikergehalte van 8% en 10,5 gram ammoniak per kilogram droge stof. De zomerkuilen van dit jaar lijken ook op het gebied van smakelijkheid niet helemaal mee te vallen. Met een boterzuurpercentage van 1,9 wat hoger dan andere jaren en een wat lager suikergehalte van 68 gram, zo laten de eerste analyses van Eurofins Agro zien.

Opvallend genoeg heeft Fabri dit jaar hoge verwachtingen van de najaarskuilen. “Als je de najaarskuilen goed schoon binnenkrijgt zonder zand, kun je verteerbare eiwitrijke kuilen maken”, denkt de productmanager. “Het zurenprofiel van de kuilen lijkt beter, waardoor ze smakelijker zijn.” Hierbij komt ook weer duidelijk naar voren dat een geslaagd inkuilproces enorm belangrijk is voor een smakelijke graskuil.

Voor dit jaar grotendeels mosterd na de maaltijd, maar een korte veldperiode, goed aanrijden en afdekken zijn essentieel voor een juiste omzetting in de kuil en dus een lage ammoniak- en boterzuurfractie. “Ook een natte hemelvaartskuil kan nog voldoende smakelijk zijn, als hij maar goed geconserveerd is”, ziet nutritionist en specialist Jelle Roskam van Van Benthem Diervoeders in de praktijk.

Vloeibare bijproducten

Een minder smakelijke kuil compenseren kan soms met eigen ruwvoer, bijvoorbeeld met het bijmengen van een smakelijkere graskuil. Als de voersnelheid tenminste hoog genoeg blijft, want broei in de kuil is een belangrijke veroorzaker van smaakverlies. Als dat niet mogelijk is, zijn er diverse externe voerders beschikbaar.

Roskam is groot voorstander van appelmelasse. Een vloeibaar product met 75% droge stof, dat dunner is dan de standaard biet- of rietmelasse. Met 895 VEM moet hij het niet van zijn voederwaarde, maar vooral van zijn hoge suikergehalte van 570 gram hebben. Voorwaarde is wel dat de melkveehouder gemengd voert en de appelmelasse voert vanuit een IBC-container of vloeibare tank.

Rinze Westra, verkoopleider bij Bonda, ziet een toename in het aantal vloeibare tanks bij melkveehouders. Hij wijst dan ook op de vloeibare, smakelijke producten Rupro+ en tarwegistconcentraat, die beide het voordeel hebben ook flink eiwitrijk te zijn (zie tabel). Nadeel is wel dat deze producten niet geschikt zijn voor Cono-leveranciers, die geen tarwegistconcentraat mogen voeren. “Bijkomend voordeel van tarwegistconcentraat is dat het helpt om broei aan het voerhek te voorkomen, zodat dit ook het complete rantsoen smakelijker maakt”, vindt ook Lianne Draak, nutritio-

Het stapelbare Smulpro is speciaal ontwikkeld voor de eiwitarme, minder smakelijke graskuilen van dit jaar en heeft een voederwaarde van 1.079 VEM en 191 ruw eiwit.